

ΑΙΓΑΙΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

Παρασκευή 6 Μαρτίου 2026, ώρα 19:00

Σουηδικό Ινστιτούτο Αθηνών (Μητσαίων 9, σταθμός μετρό Ακρόπολη)

**Οικιακή οργάνωση και συγγενικοί δεσμοί μέσα από μία αρχαιολογική προσέγγιση:
Η περίπτωση του Ισχυρού Κτηρίου και του μινωικού οικισμού της Κάτω Ζάκρου (η
διάλεξη θα γίνει στα αγγλικά)**

Μαρία Κυρίτση (Δρ Αρχαιολογίας)

Αεροφωτογραφία του Ισχυρού Κτηρίου, από ΝΑ.

Το λεγόμενο «Ισχυρό Κτήριο» αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα κτήρια του μινωικού οικισμού της Κάτω Ζάκρου και απέδωσε μεγάλο πλήθος ευρημάτων. Η πρόσφατη ολοκλήρωση της μελέτης των αρχιτεκτονικών στοιχείων και του περιεχομένου του αναδεικνύει την ιδιαίτερη δομή και εσωτερική διάταξη των δωματίων του, τη λειτουργία των χώρων του και τη φύση των δραστηριοτήτων που φιλοξενούνταν στο εσωτερικό του, αποτελώντας το σημείο εκκίνησης για τη διερεύνηση της σύστασης και του χαρακτήρα της οικιακής ομάδας που το κατοικούσε. Συνεξετάζοντας αρκετά ακόμα δείγματα από τον ίδιο οικισμό, προκύπτει η εικόνα ενός μωσαϊκού στο οποίο μπορούν να παρατηρηθούν ομοιότητες

ως προς τη σύνθεση των οικιακών ομάδων και ταυτόχρονα αρκετή ποικιλομορφία και διαφορετικότητα ως προς την έκφραση και τη μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Η παρούσα ομιλία εστιάζει στην ανάλυση του υλικού του Ισχυρού Κτηρίου και επιχειρεί μία αρχαιολογική προσέγγιση στις έννοιες του νοικοκυριού, του Οίκου και των συγγενικών δεσμών, αποσκοπώντας στην ανασύνθεση των μορφών οικιακής οργάνωσης και της δυναμικής της νεοανακτορικής κοινωνίας.

Λίγα λόγια για τον ομιλήτρια

Η Μαρία Κυρίτση σπούδασε αρχαιολογία στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, όπου ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές και τη διδακτορική της διατριβή με θέμα το είδος και τον χαρακτήρα της βασικής κοινωνικής ομάδας για τη νεοανακτορική Κρήτη, με έμφαση τον οικισμό της Κάτω Ζάκρου. Έχει διδάξει το μάθημα της «Μινωικής Τέχνης» στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ταυτόχρονα, δραστηριοποιείται στον τομέα των εκδόσεων, έχοντας αναλάβει την εκδοτική επιμέλεια του πρώτου τόμου της δημοσίευσης των ανασκαφών Ζάκρου υπό την αιγίδα της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας και του πρώτου Διεθνούς Συνεδρίου Κυκλαδολογικών Σπουδών της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Έχει συμμετάσχει σε ανασκαφές, έρευνες επιφανείας και μελέτες υλικού σε διάφορες αιγαιακές θέσεις, όπως το Ακρωτήρι Θήρας, οι Μυκήνες, η Ασπίδα Άργους, η Μεσόρραχη, τα Σώπατα, το Λιβάρι-Σκιάδι και ο Γαϊδουροφάς στην Κρήτη. Έχει επίσης εργαστεί στην επίβλεψη δοκιμαστικών τομών σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων και στην ψηφιοποίηση των συλλογών του Εθνικού και Αρχαιολογικού Μουσείου σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων. Από το 2009 και εξής συμμετέχει σταθερά στο Πρόγραμμα Μελέτης και Δημοσίευσης των Ανασκαφών Ζάκρου, υπό τη διεύθυνση του Καθηγητή Λευτέρη Πλάτωνα, έχοντας δημοσιεύσει διάφορα άρθρα για τον υλικό πολιτισμό και την κοινωνική οργάνωση της θέσης και συμμετέχοντας στις εργασίες για τη δημοσίευση του ανακτόρου και των οικιακών συνόλων της θέσης.